

Kennis van Zang en Keurtechniek Waterslagers en Harzers.

INLEIDING

Deze module is voor de opleiding voor keurmeester Waterslager- en Harzerzangkanaries.¹ Deze module bestaat uit vier hoofdstukken. Kennis van zang, het vaststellen van de waarde van een toer, het keursysteem en overige keurtechnische aspecten. Deze aandachtsgebieden geven de keurmeester handvatten om een adequate keuring uit te kunnen voeren als een goede praktijktraining hiermee hand in hand gaat.

KENNIS VAN DE ZANG

Eén van de doelstellingen van de zangkanarieliefhebber is de zang in zijn vogels te behouden en waar nodig te verbeteren. Praktische ervaring is hierbij erg belangrijk maar in de praktijk is wel gebleken dat het in stand houden en verbeteren van de zang in de vogels niet zonder de daarbij behorende theorie kan worden volgehouden. Als een zangkweker geen of onvoldoende kennis heeft van het lied van zijn vogels, van toeren en vooral de afwijkingen en fouten hierin, is het niet mogelijk de vogels in de goede zangrichting te blijven kweken. Spoedig zullen fouten en afwijkingen nauwelijks meer uit een stam weg gekweekt kunnen worden.

Nu is een vogelliefhebber vaak meer praktisch ingesteld dan dat hij een uitgesproken theoreticus is. Vanuit die achtergrond, maar met de stelling dat de tegenwoordige vogelliefhebber niet meer zonder een redelijke theoretische basiskennis verantwoord kan omgaan met de in de vogels aanwezige erfelijke eigenschappen en de daarbij behorende kweekrichtingen, zal op een zo'n duidelijk mogelijke wijze de theorie rond de Zangkanarie worden behandeld zonder daarbij te veel in zuiver wetenschappelijke termen te vallen.

De kennis van de zang, die iedere zangkanariékweker toch zal moeten beheersen, omvat de volgende begrippen:

- Het kennen en begrijpen van het doel van de zangveredeling,
- Het bepalen van de naam van de zangtoeren en het herkennen van die toeren, Het vaststellen van de waarde van de toeren,
- Het onderkennen van fouten en afwijkingen, die schade aanrichten aan de welluidendheid van het lied en het daarbij kunnen bepalen van de minwaarde van die toeren.

Voor het zich eigen maken van de nodige theorie rond de zangkanarie is een meer of minder ontwikkeld muzikaal gevoel en uiteraard een goed gehoor nodig. Een technische muziekkennis is geen vereiste. Kennis van de zang kan men verkrijgen door:

- Studie van de theorie van de zang.
- Praktische oefeningen in het afluisteren van de vogels.

Zonder beoefening van het laatste is een gedegen zangkennis niet mogelijk. Zangkennis is voor de zangliefhebber niet alleen nodig om het lied van zijn vogels in de juiste richting te leiden, maar maakt ook dat de kweker veel meer geniet van zijn vogels dan wanneer hij hun lied niet verstaat. Het is te vergelijken met een voetbalwedstrijd. Naar gelang men de spelregels beter kent, geniet men meer van de wedstrijd.

¹ Voor de Spanish Timbrado is een aparte module in verband met andere invalshoeken bij de waardering en keuring.

Het doel van de zangveredeling.

Wat is zang? Een vraag waarover de liefhebber op de eerste plaats een duidelijk begrip moet hebben. Dit begrip kan worden samengevat in de volgende stelling:

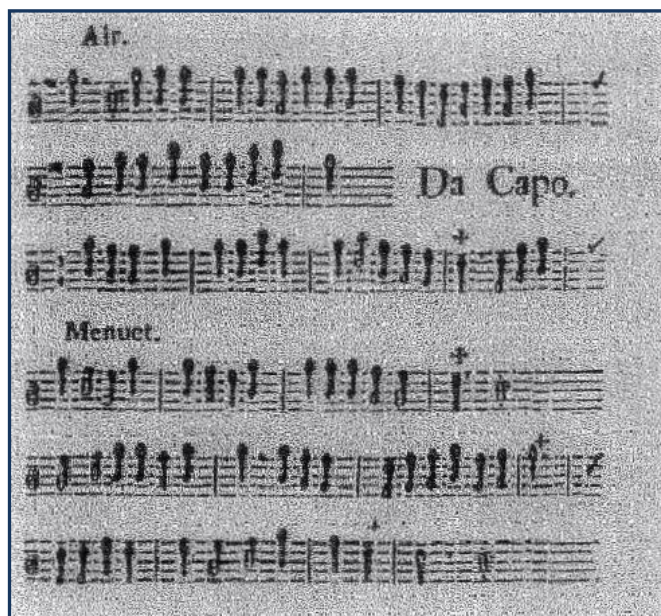
"Zang is een combinatie van verschillende erfelijke of aangeleerde toeren, die door de vogel tot een lied worden samengesteld."

Enkele fluiten, enkele roepen of een enkel toertje is nog geen zang en wordt daarom ook niet als zang beschouwd. Zang is erfelijk, maar is ook vatbaar voor het aanleren van niet erfelijke toonstukken die de vogel van buitenaf worden bijgebracht. Zang is een uiting van mannelijke geslachtsdrift, vandaar dat poppen weinig of niet zingen. De zang van de zangkanarie is een cultuurzang, door mensen opgebouwd en veredeld. De zang moet daarom beschaafd zijn en er mag niets in voorkomen wat het gehoor stoort.

De veredeling van de zangtoeren heeft al jaren achter zich. Vroegere liefhebbers zijn er in geslaagd de kwaliteit van de voor ieder soort eigen zangtoeren op een hoog niveau te brengen. De zangliefhebber van nu heeft tot taak, is eigenlijk historisch verplicht, deze kwaliteit ten minste te bewaren en beter nog verder uit te bouwen. Een brede praktische ervaring, een verbeterde kennis van de erfelijkheidsleer en een beter begrip van de toeren met hun afwijkingen, zijn de succesfactoren voor een doorgaande veredeling van het lied van de Harzer, de Waterslager en de Timbrado.

De opbouw van de zangtoeren.

Het lied van de zangkanarie wordt fonetisch beschreven en niet zoals met zangstukken gebruikelijk is in notenschrift. Men heeft wel eens geprobeerd het lied van de zangkanaries op notenschrift te zetten. De moeilijkheid die men dan tegenkomt is dat onze vogels niet alleen hele en halve toonafstanden gebruiken, maar zelfs kwart en achtste toonafstanden zingen. Bovendien heeft Tretter vastgesteld dat één van de toeren van onze zangkanaries wat de toonhoogte betreft, op de 4e lijn begint en eindigt op de 2e hulplijn naar boven. Het is dan ook gebleken dat bij een dergelijke variatie het lied niet op een notenbalk weergegeven kan worden.

Notenschrift F.v.Wickede genoteerd in 1786

Het notenschrift kan alleen de toonhoogte weergeven, niet het stemgeluid. Het is juist het stemgeluid dat bij onze zangkanaries van essentieel belang is. Men heeft daarom zijn toevlucht genomen tot de fonetische beschrijving, dat wil zeggen dat men het geluid weergeeft in spraakklanken. Deze beschrijving is het beste hulpmiddel bij de beschrijving, de benaming en de beoordeling van de vele toeren die het lied bepalen van de zangkanarie.

Zangtoeren zijn opgebouwd uit toongrepen. Een toongreep wordt verdeeld in klinkers en medeklinkers. De klinkers vormen de grondtoon.

Als klinkers komen voor de a, e, i, o en u. Daarbij komen dan nog de combinaties oe en eu. De medeklinkers zijn b, c, d, g, h, j, k, l, n, r, s, t, w en z. Een medeklinker kan zowel voor als achter de grondtoon (de klinker) worden geplaatst. De klinkers en medeklinkers bepalen de benaming van de toongreep en vaak ook de naam van de toer, bijvoorbeeld kn-o-r voor de knor en r-i voor de belrol.

De zangtoer wordt dus opgedeeld in toongrepen en deze weer in klinkers en medeklinkers, of zoals dhr van Woezik in zijn boekje "Waterslagers" het beschrijft: De tekst van de toongreep vormt met de beweging van de grondtoon, de zogenaamde structuur of bouw van de toer. Door de beweging in de grondtoon kan de toer namelijk een bepaald karakter krijgen. Bijvoorbeeld: een knor die waterig is, ontleent dat water in de beweging van de klinker of grondtoon. De opeenvolgende toeren vormen het lied van de zangkanarie.

De klinker is bepalend voor de diepte van de toer en daarmee de toongreep. Vaak zijn beide in harmonie met elkaar en verantwoordelijk voor een welluidende toer. De klinker kan evenwel ook een negatieve invloed uitoefenen op de grondtoon waardoor de toongreep fout en soms ongewenst is.

Zangtoeren worden verdeeld in drie groepen:

1. Eenvoudige ononderbroken toeren.

Bij een ononderbroken toer gaan de toongrepen zo in elkaar over en zitten ze zo aan elkaar vast dat ons oor alleen een aangehouden toon hoort. Een dergelijke toer kan lang aangehouden worden. Wordt zo'n toer te lang aangehouden dan is deze eentonig. Een ononderbroken toer wordt ook wel roltoer genoemd. Een kenmerk is wel dat een roltoer kan buigen en golven.

2. Eenvoudige onderbroken toeren.

Onderbroken toeren zijn toeren waarbij de klank van de toongreep wordt onderbroken. Er is als het ware sprake van een interval. Men noemt dit ook wel afgezette toongrepen.

Het kan voorkomen dat een toer wordt gebracht waarbij de toongrepen onderling verbonden zijn maar waar wel een lichte scheiding is. Deze toeren worden aangeduid als licht onderbroken of getrapte toeren.

Een belangrijk kenmerk van een onderbroken toer is dat deze vallend en stijgend kan worden gebracht.

3. Samengestelde toeren.

Dit zijn toeren die verschillende toonstukken tegelijk laten horen. Ze zijn deels rollend en deels onderbroken en omvatten diverse toeren uit het lied van zowel de Harzer als de Waterslager en de Timbrado.

Naast de vormen waarin de toongrepen een toer vormen, kunnen ook aan de toeren diverse begrippen worden gekoppeld:

1. **Gebogen toer:** Deze begint bij een bepaald klankgehalte, stijgt dan en keert vervolgens naar de beginklank terug of soms nog lager.
2. **Dalende toer:** De naam geeft het al aan, deze begint op een bepaalde toonhoogte en een bepaald ritme, welke mindert terwijl de toon aan zoetheid en diepte wint.
3. **Rechte toer:** Deze begint zoals hij eindigt, met dezelfde sterkte en toonligging.
4. **Stijgende toer:** Deze begint op een bepaalde toonligging en stijgt tot hij zich verbindt met een andere toer of tot hij deze onderbreekt. In de meeste gevallen verhardt de toer zich, waardoor deze van mindere waarde wordt onder de uitingvormen.
5. **Getrapte toer:** Dit is de verbinding van de verschillende toeren van dezelfde variatie en verschillende positie. Dit kan alleen optreden in vermenigvuldigende toeren zoals de klok-, sier-, en samengestelde toeren.
6. **Harde toer:** Dit zijn toeren waarin de medeklinker overdreven wordt benadrukt en daardoor de grondtoon laat verdwijnen.
7. **Toonarme toer:** Zoals de naam het aanduidt is het een toer, geuit met een stem die zwakker is dan de rest van de toeren, waardoor deze onduidelijk wordt gemaakt.

Samenvattend kan gebruik gemaakt worden van de stelling van dhr. P.Kwast uit zijn "Handboek voor de Zangkweker" : Het is de structuur die de naam van de toer bepaalt en het is de diepte en de klankrijkdom die de waarde van de toer bepaalt.

HET VASTSTELLEN VAN DE WAARDE VAN EEN TOER

De waarde van een toer wordt bepaald aan de hand van de volgende normen:

1. De classificatie.

Iedere toer wordt in het keursysteem in een klasse geplaatst. Deze klassen bestaan uit: de hoofdtoeren, de middentoeren en bijtoeren of eenvoudige toeren.

2. De toondiepte.

Elke zangkanarie kan hoge tonen zingen. Het is daarom geen kunstprestatie een vogel te kweken met alleen hoge toonstukken. Toondiepte daarentegen is niet alleen mooier, maar is tevens een element waaraan kweekkunst ten grondslag ligt en dient daarom beloond te worden.

3. De toonvolheid.

Een toer kan diep zijn en toch weinig klankgehalte bezitten. Het is vanzelfsprekend dat slechts een toer die diep en tevens klankvol is, de hoogste waarde kan bereiken.

4. De kracht.

Een toer kan diep en klankvol zijn maar met zo weinig kracht worden gezongen dat hij nauwelijks hoorbaar is. Daarom is ook dit element van invloed op de waarde die aan de toer kan worden toegekend.

5. De lengte van de toer.

Een toer kan alle elementen in zich hebben voor een hoge waarde maar zo kort worden gezongen dat hij slechts weinig indruk op de toehoorder maakt. Het is daarom dat aan zo'n toer geen hoge waarde wordt toegekend.

6. De afwisselingsmogelijkheid.

Een toer kan door dezelfde vogel in verschillende vormen worden gezongen met verschil in klinkers en medeklinkers. Indien meerdere vormen van toeren in goede kwaliteit, in hetzelfde lied worden gebracht, dient voor deze variatie een hoger puntenaantal te worden toegekend.

Deze normen worden door iedere ~keurmeester toegepast bij de waardebepaling van iedere toer en dus bij het lied van de zangkanarie. Ook de zangkanariëkweker moet zich deze normen eigen maken omdat ook hij op deze wijze zijn eigen vogels kan en moet beoordelen.

De opleiding van de zangkanarie

Het vermogen om te kunnen zingen ontvangt de mankanarie in eerste instantie via de erfelijke eigenschappen van de ouders. Afhankelijk van de ontwikkeling van deze erfelijke eigenschappen zal de jonge vogel bepaalde zangkwaliteiten ontwikkelen. Maar naast deze erfelijke aanleg is het nodig de jonge vogels een aanvullende zangopleiding te geven. De vogels hebben aanleg om toonstukken van buitenaf aan te leren. Dit wordt "aangeleerde zang" genoemd. Ook hebben de vogels de neiging fouten van elkaar of van andere vogels over te nemen en in hun lied vast te leggen.

Het is daarom van het grootste belang dat de jonge vogels die uitgezocht zijn voor een goede zangopleiding zo weinig mogelijk de geluiden van vogels in hun omgeving horen. Zelfs in de periode dat de jonge mannetjes nog niet zingen zijn ze al ontvankelijk voor ongewenste

geluiden en foute zangtoeren. Wordt aan dit verschijnsel onvoldoende aandacht besteed, dan zal blijken dat de foutieve zangstukken niet meer te corrigeren zijn.

Jonge mannetjes worden gescheiden van de jonge popjes in een vlucht onder gebracht. In deze vlucht of in de directe omgeving van deze vlucht wordt een goede voorzanger geplaatst. Deze moet zodanig worden opgesteld dat de jonge mannen het lied van de voorzanger goed horen. Onder een goede voorzanger wordt een vogel verstaan met een diep orgaan, goede tot zeer goede toeren, goede tot zeer goede bijtoeren en zo mogelijk zonder of zonder noemenswaardige fouten. Het is zeer belangrijk dat de voorzanger geen stamvreemd lied brengt, het moet een lied zijn waarvoor ook de jonge mannen de erfelijke aanleg bezitten. Een stamvreemde voorzanger zal in het algemeen de zang van de jonge mannen niet ten goede komen ook al is deze voorzanger van een goede afkomst.

Als de jonge mannen een lied moeten zingen waarvoor zij niet de erfelijke aanleg bezitten dan zal dat nooit een waardevol lied worden. De aangeleerde toonstukken liggen hen niet en zij zullen op latere leeftijd op andere toonstukken over kunnen gaan. Als de jonge mannen in hun jeugd hun stamlid wordt voorgezongen, zullen zij niet alleen sneller vorderen in hun zangopleiding maar ook op latere leeftijd dit stamlid behouden. Het heeft daarom ook niet zo veel nut een voorzanger aan te kopen om daarmee het lied te verbeteren. Als niet over een goede stamverwante voorzanger kan worden beschikt is het vaak beter de jonge mannen zonder voorzanger te laten studeren. Ook dan zijn wel goede resultaten te bereiken maar de kweker zal meer aandacht aan de zangstudie van de mannen moeten besteden en door selectief te werk te gaan de vogels die foutieve toonstukken brengen, uit de onmiddellijke omgeving van de studerende vogels te plaatsen. Om dit zorgvuldig te doen is een zeker zangkennis onontbeerlijk. Zonder de eigen zangkennis van de kweker blijft de opleiding van de jonge mannen altijd een moeilijke aangelegenheid en kan alleen tot goede resultaten worden gekomen als men kweekt met vogels uit een goede doorgefokte stam.

Het opkooien

Omstreeks half oktober begint de periode van het opkooien. De jonge mannen zingen nu al hele stukken toer en gaan over naar het brengen van het gehele lied. Als dit het geval is kan de kweker beginnen met het opkooien. Daartoe worden de jonge mannen geplaatst in een zogenaamde Bondskooi, hoewel tegenwoordig ook steeds meer en meer gekozen wordt voor de ruimere universeelkooi. De Bondskooi wordt in een kast geplaatst en wel op een dusdanige wijze dat zoveel mogelijk vogels van dezelfde ouders bij elkaar staan. Als alles zo geplaatst is moet er voor gezorgd worden dat de rust in de omgeving van deze kast gewaarborgd is en na enige uren zal blijken dat de studie alweer opgepakt wordt. Na enkele dagen wordt een tussenschotje tussen de kooien geplaatst en wel zo dat de vogels elkaar niet meer kunnen zien. Als een goede voorzanger beschikbaar is dan wordt deze tussen of bij de jongen mannen geplaatst en dan begint binnen enkele dagen de totale groep aan de vervolmaking van het lied. Selectie kan ook hier noodzakelijk zijn om alsnog het kaf van het koren te scheiden. De slechtere vogels boventoon te voeren. Dit zal een nadelige invloed hebben op de overige vogels. Dergelijke slechtere vogels moeten buiten het gehoor van de groep worden geplaatst.

Als de vogels te hard van stapel lopen en te veel hoge toonstukken brengen, kan de kweker door middel van een gordijn de hoeveelheid licht in de kooien terug brengen en zo de vogels tot bedaren dwingen. Bij de ene stam is het nodig zwaarder te verduisteren dan bij de andere. In ieder geval moet niet meer verduisterd worden dan nodig is om een rustig lied te verkrijgen. Te zware verduistering verzwakt de vogels en kan bij diepe vogels een zekere matheid in de klank veroorzaken die de muzikale waarde van het lied doet afnemen.

HET KEURSYSTEEM.

De grondlegger voor de keurtechniek van de zangkanarie is dr. Wolf uit Maikammer in Duitsland, die in 1909 een *Systematisch geordnete Prämierungsliste* schreef voor de toenmalige Weltbund (niet te verwarren met de huidige COM). Sinds 1909 zijn er diverse veranderingen geweest in de van toepassing zijnde keurlijsten en de wijze waarop een keuring plaatsvindt.

Lange tijd werden de zangkanaries door drie keurmeesters beoordeeld. Het maximum aantal punten dat per toer kon worden toegekend was laag. Iedere keurmeester mocht niet verder gaan dan maximaal 30 punten. Van alle drie keurmeesters werden de punten opgeteld en zo ontstond de 90 punten grens als maximaal toe te kennen punten aan de Harzer.

Het systeem van drie keurmeesters voor de keuring van dezelfde vogel was voor veel verenigingen niet langer haalbaar. Besloten werd de keuring door één keurmeester te laten verrichten. Bij de Harzer werd het maximum aantal te behalen punten per toer met drie vermenigvuldigd. (Bij de Waterslager deed men dit niet en wordt anno 1997 het eindtotaal van de positieve toeren nog met drie vermenigvuldigd.)

In de loop der jaren verandert het aantal toeren op de keurlijst van de Harzer. De 90 punten grens blijft ongewijzigd ondanks het feit dat theoretisch maximaal 171 punten zijn te behalen. Wat ook niet verandert zijn de uitgangspunten van de theorie van dr. Wolf.

**Alles wat invloed kan hebben op de muzikale waarde van het lied moet men kunnen bewaardigen.
Alles wat de muzikale waarde van het lied kan schaden moet kunnen worden gestraft.**

Vanuit deze stelling zijn er normen vastgesteld voor de maximale punten die toegekend kunnen worden aan zowel de waarde toeren als de negatieve toeren. Deze maximale punten zijn in het keursysteem steeds door drie deelbaar. Deze **driedeelbaarheid** vindt z'n oorsprong in de trappen van vergelijking die voor de waardetoeren zijn opgesteld namelijk **voldoende, goed en zeer goed** terwijl voor de negatieve toeren ook drie trappen worden gebruikt en wel: **lichte fout, grove fout en zeer grove fout**. De som van de waardepunten, vermindert met eventuele strafpunten is het eindtotaal van de vogel.

De ontwikkelingen in het lied van de zangkanarie staan niet stil. De veredeling van de toeren gaat steeds door waardoor ook inzichten moeten worden bijgesteld. In 1990 nam de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers het initiatief om bij de Harzer de 90 punten grens los te laten en over te gaan tot een vrije limiet. Na een proefperiode van zes jaar werd in 1996 dit besluit definitief. Ook werden in 1996 door de NBvV de toeren op de keurlijst van de Harzer uitgebreid. De Kloektoeren werden gesplitst in Afgezette kloeken en Kloekrollen. De Klingeltoeren werden gesplitst in Klingels en Klingelrollen. De keurlijst kende toen 10 waardetoeren. Het theoretisch maximum is nu 183 punten.

De keurlijst van de Waterslager kent 14 waardetoeren. Zoals al eerder opgemerkt is bij de Waterslagers nog het systeem van toepassing waarbij de maximale punten "laag" zijn en aan het eind met drie worden vermenigvuldigd. Het theoretisch maximum is dan $96 \times 3 = 288$ punten.

Module 4: Kennis van Zang en Keurtechniek Waterslagers en Harzers.

Overzicht toeren en hun maximaal te behalen waardepunten

Harzer		Waterslager	
Holrol	27	Klokkende waterslag	12
Knorren	27	Bollende waterslag	6
Watertoeren	27	Rollende waterslag +	
Holklingels	18	waterrol	9
Fluiten	18	Chor en Knor	6
Schokkets	18	Staaltonen + Tjonken	9
Kloektoer	18	Fluiten + Soeten	9
Koekrol	18	Fluitenrol	6
Klingel	6	Woeten	6
Klingelrol	6	Bellen	6
		Belrol	6
		Tjokken	6
		Tjokkenrol	6
		Schokkel +	
		waterschokkel	3
Indruk	9	Indruk	3
		Nachtegaal accent	3
Fouten en straftoeren:			
Slechte :		Ophaal, schril	3
Watertoeren	9	Hoge spitse tonen,	
Kloektoeren	9	riet	3
Fluiten	9	Snitter, snetter	3
Klingeltoeren	9		
Zwieren	9		
Ophaal	9		
Neustoeren	9		
Stamharmonie	3	Stamharmonie	3

De rubriek INDRUK

De keuring van een zangkanarie duurt maximaal een half uur. Dit is de tijd waarin de vogel(s) op de keurtafel worden afgeluisterd. In die tijd worden aan de toeren waardepunten toegekend. Ook worden de eventuele straftoeren en fouten vermeld op de keurlijst.

Afhankelijk van de zanglust, de voordracht van het lied en de welluidendheid van het lied, krijgt de keurmeester een indruk van het totale lied van de zangkanarie, waardoor een soort meerwaarde ontstaat ten opzichte van de reeds aan de toeren gegeven waardepunten.

De Harzer kent op de keurlijst een theoretisch maximum van negen punten in de rubriek indruk. Een vogel met zeer goede toeren, zonder fouten en een vlot voorgedragen lied, kan in deze rubriek meer punten behalen dan een vogel die een lied voordraagt dat ruw is en waar nogal wat fouten in zitten.

De Waterslager kent op de keurlijst een theoretisch maximum van drie punten. Om dit maximum te kunnen behalen moet het lied bestaan uit goede en zeer goede toeren zonder storende of foutieve toeren. Voor Waterslagers geldt dat beide vormen van waterslag in een goede of zeer goede vorm aanwezig moeten zijn om voor een puntentoekenning in deze rubriek in aanmerking te kunnen komen.

De Timbrado kent ook drie punten voor de rubriek indruk. Hier is gekozen voor een puntentoekenning, gekoppeld aan de vastgestelde totaalpunten van de waardetoeren:

- 1 punt voor vogels van 72 tot en met 80 punten,
- 2 punten voor vogels van 81 tot en met 89 punten.
- 3 punten voor vogels van 90 of meer punten.

Bij minder dan 70 punten beschouwt men het lied van de Spaanse Timbrado als ONVOLDOENDE.

STAMHARMONIE bij vier vogels

Keurtechnisch wordt onder een stam een collectie van vier vogels verstaan die, van het laatste broedjaar zijnde, alle een aantal goede eigenschappen in zich verenigd hebben. Vanuit het streven om de zang te veredelen en het lied te vervolmaken is het toekennen van punten voor stamharmonie aan vier vogels een extra stimulans voor de kweker. Zo wordt hij beloond omdat hij blijkt geeft niet alleen één enkele waardevolle vogel te kunnen kweken, maar ook een stam van vier vogels die waardevolle eigenschappen en gelijkheid in zang vertonen. Zulke vogels hebben dan een bepaald kenmerk, een bepaalde toonaard, bepaalde toeren die hen van andere vogels doen onderscheiden. Het ligt voor de hand dat vier vogels uit zo' n stam, als ze gelijktijdig zingen, een veel mooier geheel vormen dan vier vogels van verschillende toonaard en toervorm.

Vanzelfsprekend is de waarde van stamharmonie niet gebonden aan bepaalde toervormen en toonaard. Verschillende doorgefokte stammen met weer andere toeren en toonaard kunnen evengoed een prachtig geheel vormen als zij onderling dezelfde gelijkheid vertonen. Zo ontstaan dan ook stammen die ondanks hun variatie en al naar gelang de voorkeur van de zangkweker, ieder voor zich een waardevolle bijdrage leveren aan de cultuur van de zangkanarie.

Het is vanzelfsprekend dat bij de beoordeling van de waarde voor stamharmonie, de kunstprestatie van de kweker, die moet blijken uit de kwaliteit van het gezongen lied, een norm is die de keurmeester toepast bij het bepalen van de toe te kennen punten.

Op de keurlijst van de **Harzer en Waterslager** staan drie punten voor stamharmonie die als volgt worden toegekend:

- 1 punt bij voldoende kunstprestatie,
- 2 punten bij goede kunstprestatie,
- 3 punten bij zeer goede kunstprestatie.

Op de keurlijst van **de Timbrado** staan vier punten voor stamharmonie, die gelijkwaardig worden toegekend.

OVERIGE KEURTECHNISCHE ASPECTEN

De keurkamer.

De ideale keurkamer is de keurbox met een afmeting van 2,44 m x 2,44 m en 2.40 hoog, voorzien van een TL buis, terwijl een temperatuur van ca. 21 °C is gewenst. Er moet voldoende ventilatie aanwezig zijn om de zuurstof voorziening op peil te houden.

De te keuren vogels moeten op een redelijke gehoorafstand geplaatst worden, zodat hun prestaties niet alleen goed te horen, maar ook te zien zijn.

De keuring

De kwaliteit van de keuring wordt bepaald door het op de juiste wijze interpreteren van de standaard en het referentiekader waarover de keurmeester beschikt.

De standaard kunt u vinden op de website van de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers.

- voor Harzers onder: <http://www.nbv.nl/standaardeisen/pdf/harzerkanarie.pdf>
- voor Waterslagers onder: <http://www.nbv.nl/standaardeisen/pdf/Waterslagers.pdf>

en wordt in deze module onder rubriek "Het vaststellen van de waarde van een toer" beschreven.

De vogels worden altijd met vier tegelijk gedurende ca. 30 minuten gekeurd. Iedere zangbeurt wordt afgeluisterd en genoteerd op de kladlijst. Bij de bewaardiging van de toeren wordt de hoogst mogelijke genoteerd. Als de tijd verstreken is, wordt de uitslag op de officiële keurlijst genoteerd, inclusief datum en tijdstip van de keuring.

Zorg voor een nette keurlijst.

Vermeldt in de daarvoor bestemde ruimte de positieve en ook negatieve bevindingen.

Hoewel een keuring slechts een momentopname is, die bovendien beïnvloed kan worden door storende factoren, moet de keurlijst toch een indicatie zijn voor de liefhebber.

